

Sygn. akt IV KO 139/20

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie **T. J.**

oskarżonego z art. 107 § 1 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 4 lutego 2021 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w L.

zawartego w postanowieniu z dnia 11 grudnia 2020 r., sygn. II K (...), o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k. postanowił:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w K..

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2020 r., sygn. II K (...), Sąd Rejonowy w L. zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy T. J. oskarżonego o czyn z art. 107 § 1 k.k.s. do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Rejonowemu w K. – w trybie art. 37 k.p.k. Wniosek umotywowano stanem zdrowia oskarżonego. W ostatniej sporządzonej przez biegłego J. K. opinii z dnia 16 listopada 2020 r. stwierdzono u oskarżonego występowanie takich chorób jak: białaczka włochatokomórkowa, cukrzyca T. 1 o chwiejnym przebiegu, polineuropatię® obwodową, hiperlipidemię mieszaną, nadwagę, astmę oskrzelową, stłuszczenie wątroby, zespół depresyjno – lękowy oraz zespół uzależnienia od alkoholu w wywiadzie. Biegły równocześnie wskazał, iż ze względu na stan epidemiologiczny w okresie pandemii Covid-19, charakter schorzenia i okresowe nasilenie objawów istnieją przeciwwskazania do opuszczenia przez oskarżonego miejsca pobytu i do udziału w postępowaniu przed sądem poza miejscem jego

zamieszkania. W ocenie biegłego - oskarżony jest niezdolny do uczestnictwa w postępowaniu sądowym przed Sądem Rejonowym w L. przez okres co najmniej 12 miesięcy, jest jednak zdolny do wzięcia udziału w postępowaniu sądowym w obrębie jego miejsca zamieszkania, to jest przed sądem położonym na terenie K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W stwierdzonych w sprawie okolicznościach wniosek Sądu Rejonowego w L. jest zasadny.

Niejednokrotnie podnoszono w orzecznictwie Sądu Najwyższego, że przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k., jako odstępstwo od fundamentalnego prawa do rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, jest możliwe tylko w zupełnie wyjątkowych przypadkach, kiedy silne względy związane z dobrem wymiaru sprawiedliwości za takim właśnie przekazaniem przemawiają.

Przy czym poza sporem jest, iż to sąd występujący z taką inicjatywą jest zobowiązany wykazać (i to jednoznacznie), iż tego rodzaju nadzwyczajna sytuacja w tej sprawie zaistniała.

Tej powinności dopełnił Sąd Rejonowy w L. w sposób, który pozwala uznać zasadność jego przedmiotowego wniosku.

Stał on bowiem przed koniecznością rozpoznania sprawy oskarżonego którego stan zdrowia wymaga prowadzenia postępowania przed sądem w miejscu zamieszkania oskarżonego. Co ważne, przeszkoda ma charakter już długotrwały, a nadto obecnie wobec charakteru, ilości chorób oskarżonego, tudzież dotychczas złożonych w tej sprawie wszystkich opinii obrazujących stan jego zdrowia, nie sposób przewidzieć kiedy stan zdrowia oskarżonego będzie na tyle dobry, by pozwolił mu na odbycie podróży do Sądu właściwego – bez ryzyka powstania dodatkowych dla jego zdrowia komplikacji. Wobec powyższych trudności efektywne prowadzenie postępowania sądowego przeciwko oskarżonemu przed właściwym w sprawie Sądem Rejonowym w L. jest niemożliwe, a wydanie rozstrzygnięcia w rozsądnym terminie już nawet zostało poważnie zagrożone. Dodać jeszcze należy, iż sprawa oskarżonego wpłynęła do Sądu Rejonowego w L. w dniu 30 października 2015 r. W dniu 10 sierpnia 2017 r. Sąd Rejonowy w L. postanowieniem wydanym w sprawie II K (...) umorzył postępowanie przeciwko oskarżonemu na podstawie art.

339 § 3 pkt 1 k.p.k. i art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. – z uwagi na brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Postanowienie to zaskarżyli prokurator oraz Urząd Celno-Skarbowy w K.. Sąd Okręgowy w N. postanowieniem z dnia 10 sierpnia 2017 r. , sygn. akt II Kz (...) to zaskarżone postanowienie utrzymał w mocy. Nowy akt oskarżenia przeciwko oskarżonemu wpłynął do Sądu Rejonowego w L. w dniu 20 grudnia 2017 r. W dniu 6 lutego 2018 r. biegła dr E. P. wydała opinie, że z przyczyn onkologicznych oskarżony nie może brać udziału w postępowaniu sądowym do grudnia 2018 r. To było przyczyną zawieszenia przez Sąd Rejonowy w L. dniu 8 czerwca 2018 r. postępowania do czasu, gdy będzie możliwy udział w rozprawie oskarżonego. W dniu 11 grudnia 2020 r. Sąd ten podjął zawieszone postępowanie w związku z treścią przytoczonej powyżej opinii biegłego J. K. z dnia 16 listopada 2020 r.

Stosownie do wyrażanego w orzecznictwie Sądu Najwyższego poglądu, zastosowanie art. 37 k.p.k. może być uzasadnione w sytuacji wystąpienia rzeczywistych i poważnych utrudnień w sprawnym i szybkim przeprowadzeniu postępowania sądowego, a taką przeszkodą może być zły stan zdrowia oskarżonego, który uniemożliwia, bądź w znacznej mierze utrudnia – z uwagi na stan zdrowia - podróż do siedziby właściwego sądu. W niniejszej sprawie potwierdza zaistnienie tego rodzaju okoliczności treść przywołanej powyżej opinii biegłego J. K..

Takie stanowisko- odnośnie możliwości stosowania regulacji z art. 37 k.p.k. z powodu stanu zdrowia oskarżonego - Sąd Najwyższy od lat już prezentuje (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2005 r., III KO 48/04, OSNKW 2005, z. 2, poz. 23; por. nadto postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 stycznia 2005 r., IV KO 69/04, OSNwSK 2005, Nr 1, poz. 84; 8 czerwca 2004 r., II KO 17/04, LEX nr 121656; 28 lipca 2005 r.).

Przekazanie w trybie art. 37 k.p.k. jawi się więc w niniejszej sprawie jako uzasadnione dobrem wymiaru sprawiedliwości, bowiem – realnie patrząc – w stwierdzonym stanie zdrowia oskarżonego warunkuje w ogóle możliwość skutecznego przeprowadzenia postępowania. Z tego względu zdecydowano o przekazaniu sprawy do rozpoznania Sądowi równorzędnemu, w którego okręgu zamieszkuje oskarżony, tj. Sądowi Rejonowemu w K..

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.